

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 32Csp/102/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119411151
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Benčová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2020:6119411151.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Lenkou Benčovou v spore žalobcu Východoslovenská energetika a.s., Mlynská 31, 042 91 Košice, IČO: 44 483 767, právne zastúpeného GOREJ Legal, Krmanova 14, 040 01 Košice, IČO: 47 231 939, proti žalovanému M. D., D.. XX.XX.XXXX, N. G. Z. H. XX, XXX XX A., o zaplatenie 452,15 eura s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi 362,19 eura spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 340,51 eura od 01.05.2018 do zaplatenia a úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 21,68 eura od 28.07.2018 do zaplatenia a to v lehote do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

III. Žalobca m á n á r o k na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 60,20 %, o výške ktorých bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou doručanou Okresnému súdu Banská Bystrica dňa 17.10.2019 sa žalobca domáhal voči žalovanému zaplatenia 452,15 eura s príslušenstvom ako aj náhrady trov konania.
2. V žalobe tvrdil, že ako dodávateľ elektrickej energie dodával žalovanému ako odberateľovi elektrickej energie riadne a včas elektrinu na základe Zmluvy o združenej dodávke elektriny pre odberateľov kategórie domácnosti č. XXXXXXXX zo dňa 08.12.2016 a zabezpečil distribúciu elektriny do odberného miesta žalovaného. Žalobca za poskytnuté plnenie vyhotovil a zaslal žalovanému faktúru č. XXXXXXXXXXXX na sumu 400,11 eura splatná dňa 30.04.2018. Z tejto faktúry si žalobca neuplatňuje položku „Neuhradené položky z Cenníka služieb“ vo výške 39,60 eura. Ďalej žalobca vyhotovil a zaslal žalovanému faktúru č. XXXXXXXXXXXX „Ukončený odber“ na sumu 91,64 eura splatná dňa 27.07.2018. Žalovaný napriek upomienkam dlžné sumy neuhradil.
3. Žalobca ako dôkazy označil: Zmluvu o združenej dodávke elektriny pre odberateľov kategórie domácnosti č. XXXXXXXX, Zmluvu o nájme zariadenia, faktúry spolu s rozpisom položiek, upomienky 6 x, predžalobnú upomienku, predžalobnú výzvu na splnenie povinnosti.
4. Okresný súd Banská Bystrica vydal dňa 14.11.2019 platobný rozkaz sp. zn. 22Up/1506/2019, ktorý sa žalovanému nepodarilo doručiť do vlastných rúk. Žalobca navrhol pokračovanie v konaní a vec bola dňa 04.06.2020 postúpená Okresnému súdu Prešov ako súdu vecne a miestne príslušnému na jej prejednanie.
5. Žalovaný sa k podanej žalobe písomne nevyjadril napriek tomu, že žaloba spolu s prílohami, výzvou na vyjadrenie a poučením o procesných právach a povinnostiach mu boli doručené do vlastných rúk dňa 24.06.2020.

6. Podľa § 297 písm. b) CSP, pojednávanie v spotrebiteľských sporoch nie je potrebné nariadiť, ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1000 eur.

Podľa § 219 ods. 3 CSP, vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu v lehote najmenej 5 dní pred jeho vyhlásením. Ak o to strana požiada, súd jej oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku aj elektronickými prostriedkami.

7. Vzhľadom k tomu, že v tomto prípade bolo predmetom sporu zaplatenie sumy 452,15 eura s príslušenstvom, išlo o otázku jednoduchého právneho posúdenia a skutkové tvrdenia strán neboli sporné, súd na prejednanie sporu v súlade s § 297 písm. b) CSP nenariadil pojednávanie a v zmysle § 219 ods. 3 CSP rozsudok verejne vyhlásil dňa 31.08.2020. Miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli súdu a webovej stránke súdu od 24.08.2020.

8. Strany sa na verejné vyhlásenie rozsudku nedostavili. Súd sa vo veci oboznámil so spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav veci:

9. Žalobca a žalovaný uzavreli dňa 08.12.2016 Zmluvu o združenej dodávke elektriny pre odberateľov kategórie domácnosti č. XXXXXXXX, na základe ktorej sa žalobca zaviazal dodávať elektrinu a zabezpečiť distribúciu elektriny do odberného miesta odberateľa K Starej tehelni 12, 080 01 Prešov. Žalovaný sa zaviazal zaplatiť cenu za dodávku elektriny.

10. Dňa 08.12.2016 bola medzi stranami sporu uzatvorená tiež Zmluva o nájme zariadenia - LED žiarovka - typ B - 7SW E 27 (A), počet kusov: 4. Žalobca ako prenajímateľ sa zaviazal prenechať žalovanému ako nájomcovi do užívania zariadenie a nájomca sa zaviazal platiť prenajímateľovi cenu za prenájom zariadenia v zmysle Cenníka pre nájom a predaj zariadení, pokiaľ nie je v zmluve uvedené inak.

V zmysle ostatných ustanovení zmluvy nájomca podpisom zmluvy vyhlásil, že sa oboznámil s obsahom zmluvy ako aj s Obchodnými podmienkami a Cenníkom NZ, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy a zaviazal s ich dodržiavať. Nájomca súčasne potvrdil prevzatie Obchodných podmienok, cenníka NZ a to, že si záväzne objednáva v tejto zmluve špecifikované služby.

11. Žalobca vyfakturoval žalovanému za fakturačné obdobie od 11.03.2017 - 07.03.2018 sumu 400,11 eura (dodávka a distribúcia elektriny a služby 504,91 eura, zaplatené preddavkové platby 164,40 eura, neuhradené položky z cenníka služieb 39,60 eura a sankcie, zmluvné pokuty 20 eur). Žalobca si z predmetnej faktúry neuplatnil položku „Neuhradené položky z Cenníka služieb“ vo výške 39,60 eura. Faktúra bola splatná dňa 30.04.2018. Za fakturačné obdobie od 08.03.2018 do 06.07.2018 žalobca vyúčtoval žalovanému sumu 91,64 eura (za dodávku a distribúciu elektriny a služby sumu 21,68 eura a sankcie, zmluvné pokuty sumu 69,96 eura) Z rozpisu položiek vyplýva, že sankcie, zmluvné pokuty predstavujú poplatok za upomínanie 10 eur a sankcie - LED Klasik 75 (4 ks á 14,99 eura). Faktúra bola splatná dňa 27.07.2018.

12. Na výzvu súdu zo dňa 27.07.2020, aby žalobca uviedol, na základe čoho si uplatňuje voči žalovanému položky - sankcie, zmluvné pokuty (20 eur a 69,96 eura)

žalobca uviedol, že trvá na podanej žalobe v celom rozsahu. Predmetné položky sa týkajú jednak poplatku za zaslané upomienky (6 x 5 eur) ako aj poplatku za nevrátenie 4 kusov LED žiaroviek typu B 75W E27 (A) vo výške 59,96 eura v súlade so zmluvou o nájme zariadenia ako aj VOP žalobcu.

13. Podľa § 52 ods. 1 - 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlíšné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 544 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 40 ods. 1, 3 Občianskeho zákonníka, ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov je neplatný. Písomný právny úkon je platný, ak je podpísaný konajúcou osobou; ak právny úkon robia viaceré osoby, nemusia byť ich podpisy na tej istej listine, ibaže právny predpis ustanovuje inak. Podpis sa môže nahradiť mechanickými prostriedkami v prípadoch, keď je to obvyklé.

Podľa § 488 Občianskeho zákonníka, záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

Podľa § 489 Občianskeho zákonníka, záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

Podľa § 491 ods. 1 Občianskeho zákonníka, záväzky vznikajú najmä zo zmlúv týmto zákonom výslovne upravených; môžu však vznikáť aj z iných zmlúv v zákone neupravených (§ 51) a zo zmiešaných zmlúv obsahujúcich prvky rôznych zmlúv.

14. Podľa § 20 ods. 1 zákona č. 656/2004 Z.z. o energetike, odberateľ elektriny v domácnosti a odberateľ plynu v domácnosti okrem práv na ochranu spotrebiteľa podľa osobitných predpisov majú právo pri dodávke elektriny alebo plynu

a) uzatvoriť s dodávateľom elektriny alebo dodávateľom plynu zmluvu o dodávke elektriny alebo zmluvu o dodávke plynu (ďalej len "zmluva"), ktorá musí obsahovať najmä

1. identifikáciu dodávateľa,
2. rozsah dodávky elektriny alebo dodávky plynu a s týmito dodávkami súvisiacich služieb,
3. podmienky dodávky elektriny alebo dodávky plynu a s dodávkou súvisiacich služieb,
4. zdroj, spôsob a možnosti získavania informácií o cene elektriny alebo o cene plynu vrátane štruktúry ceny,
5. dobu trvania zmluvy a podmienky, za akých možno zmluvu vypovedať,
6. spôsob a výšku kompenzácie za nedodržanie dohodnutej kvality dodanej elektriny alebo dodaného plynu a s dodávkou súvisiacich služieb,
7. miesto, spôsob a lehoty na uplatňovanie reklamácie,
8. informáciu, za akých podmienok môže odstúpiť od zmluvy v prípade, ak nesúhlasí so zmenou ceny elektriny alebo ceny plynu a s tým súvisiacich služieb,
9. informáciu o pôvode a podiele jednotlivých druhov primárnych energetických zdrojov na dodanej elektrine v predchádzajúcom roku, prípadne upozornenie na verejný zdroj týchto informácií,
10. informáciu o vplyve primárnych zdrojov elektriny na životné prostredie, prípadne upozornenie na verejný zdroj o týchto informáciách,
11. informáciu o dôvodoch výmeny určeného meradla,

b) na poskytnutie informácie o každej úprave ceny elektriny alebo ceny plynu a o úprave podmienok dodávky elektriny alebo dodávky plynu a s tým súvisiacich služieb najneskôr 30 dní pred vykonaním úpravy,

c) na výber formy a spôsobu platenia za dodávku elektriny alebo dodávku plynu a s tým spojených služieb a uhrádzať platby za dodávku elektriny alebo za dodávku plynu formou s dodávateľom dohodnutých preddavkových platieb; pri určení výšky týchto preddavkových platieb dodávateľ elektriny alebo dodávateľ plynu zohľadní výšku preddavkových platieb za rovnaké obdobie predchádzajúceho zúčtovacieho obdobia. Dohodnutá výška preddavkových platieb bude zohľadňovať skutočný odber elektriny alebo skutočný odber plynu za predchádzajúce zúčtovacie obdobie alebo plánovaný odber elektriny alebo plánovaný odber plynu na nadchádzajúce zúčtovacie obdobie a bude upravená len o rozdiel medzi úradom 1) určenou alebo schválenou cenou elektriny alebo plynu. Odmietnutie dohody o úhrade formou preddavkových platieb je povinný dodávateľ elektriny alebo dodávateľ plynu odôvodniť. Podľa § 20 ods. 3 zákona č. 656/2004 Z.z. o energetike, odberateľ elektriny v domácnosti má právo uzatvoriť zmluvu o dodávke elektriny s koncovým dodávateľom elektriny pre domácnosť, ktorý poskytuje univerzálnu službu za podmienok ustanovených v odseku 1.

Podľa § 20 ods. 5 zákona č. 656/2004 Z.z. o energetike, odberateľ elektriny v domácnosti a odberateľ plynu v domácnosti majú právo na vymedzenom území na dodávku elektriny a plynu v určenej kvalite a za primerané ceny, ktoré sú stanovené alebo určené transparentne.

15. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že medzi žalobcom a žalovaným bol založený záväzkový vzťah, a to Zmluvou o združenej dodávke elektriny pre odberateľov kategórie domácnosti č. XXXXXXXX zo dňa 08.12.2016. Predmetná zmluva je zmluvou spotrebiteľskou podľa citovaného ustanovenia § 52 Občianskeho zákonníka, čo nebolo ani zmluvnými stranami namietané (žalobca pri uzatváraní a plnení zmluvy konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a žalovaný nie), kde žalobca vystupoval v pozícii dodávateľa a žalovaný vystupoval v pozícii spotrebiteľa.

16. Súd preskúmal dôvodnosť uplatneného nároku žalobcu a dospel k záveru, že nárok je dôvodný v rozsahu 362,19 eura, ktorá suma predstavuje cenu dodanej elektriny, ktorú žalovaný neuhradil. Priznaná suma pozostáva zo sumy 340,51 eura (faktúra splatná dňa 30.04.2018) a zo sumy 21,68 eura (faktúra splatná dňa 27.07.2018). Žalovaný v konaní netvrdil a ani nepreukázal, že uvedenú sumu ako cenu dodanej elektriny žalobcovi uhradil. Preto súd žalobe vyhovel v časti o zaplatenie 362,19 eura.

17. Súd žalobu v časti o zaplatenie zmluvných pokút vo výške 20 eur z faktúry splatnej dňa 30.04.2018 a sumy 69,96 eura z faktúry splatnej dňa 27.07.2018 nepovažoval za dôvodnú a preto ju v tejto časti zamietol. Žalobca v konaní nepreukázal, že so žalovaným zmluvne (písomne) dojednal predmetné pokuty. Zmluvná pokuta s poukazom na ust. § 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka musí byť dohodnutá v písomnej forme. Nedodržanie tejto písomnej formy je s poukazom na ust. § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka dôvodom absolútnej neplatnosti dojednania o zmluvnej pokute, na ktorý súd prihliada z úradnej povinnosti (ex offa), aj keď sa toho nikto nedovoľáva. Ak by sa v malo jednať o upomienky (ako to vyplýva z priložených upomienok) tak súd poukazuje na právny záver vyslovený v rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/126/2012. Podľa neho v spotrebiteľských veciach poplatky za upomienky umožňujú získať na úkor spotrebiteľa majetkový prospech, ktorý prevyšuje skutočné výdavky žalobcu za upomienku. Zákon za príslušenstvo pohľadávky označuje náklady na uplatnenie pohľadávky. Predpokladá teda presné výdavky. Ani pokiaľ ide o škodu, ktorú by veriteľovi bolo dôvodné priznať pre porušenie povinnosti zo zmluvy, nemožno veriteľovi priznať viac ako skutočnú ujmu, či ušlý zisk.

Paušálna výška poplatku za upomienku bez transparentného výpočtu skutočných nákladov plne zapadá do definície neprijateľnej zmluvnej podmienky. Taktiež je potrebné dodať, že žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal, aby upomienky boli žalovanému zaslané, preto žalobu v tejto časti zamietol. Vo vzťahu k sankcii - zmluvnej pokute za nevrátenie LED žiaroviek súd poukazuje na to, že zmluva o nájme zariadenia neobsahovala písomnú dohodu strán o tejto zmluvnej pokute. Žalobca súdu nepredložil žiadny iný dôkaz, z ktorého by vyplývalo platné dojednanie predmetnej zmluvnej pokuty.

18. Podľa § 517 ods. 1 veta prvá, ods. 2 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

19. Podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

20. Žalovaný sa so splnením svojho záväzku dostal do omeškania, keď neuhradil cenu za dodanú elektrinu v lehote splatnosti, a tak mu vznikla povinnosť okrem dlžnej sumy zaplatiť žalobcovi i úroky z omeškania v súlade s ustanovením § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 ods. 1 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Zb. Žalovaný sa dostal do omeškania prvým dňom po lehote splatnosti faktúry, a tak je povinný okrem istiny 362,19 eura zaplatiť aj úroky z omeškania od nasledujúceho dňa po splatnosti faktúry až do zaplatenia. Výška úrokov z omeškania vyplýva z § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. Základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu bola 0,0 %, preto žalobca má nárok na úroky z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatených faktúr.

21. Podľa § 255 ods. 1, 2 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

22. O trovách konania súd rozhodol na základe vyššie citovaných zákonných ustanovení, pričom pomerne úspešnejší žalobca (jeho úspech predstavuje 80,10 %) má nárok na náhradu trov konania voči pomerne neúspešnejšiemu žalovanému (jeho úspech predstavuje 19,90 %), v rozsahu 60,20 %. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne na Krajský súd v Prešove cestou tunajšieho súdu.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané. Odvolanie musí ďalej obsahovať, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v

akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov tak, aby jeden zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).